LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Niissä Euroopan maissa, joissa jätteiden kierrätys on edistyneintä, on myös eniten jätevoimaloita. **TOIMITUSJOHTAJA PERTTI LAUKKANEN, VANTAAN ENERGIA**

Suomen suurin jätevoimala ahmii 1,5 miljoonan ihmisen roskat

Jätevirta Ämmässuon kaatopaikalle Espooseen on vihdoin tyrehdytetty. Vantaan tuliterä jätevoimala tuottaa noin puolet kaupungin tarvitsemasta kaukolämmöstä ja liki kolmanneksen sähköstä.

PEKKA SIPOLA

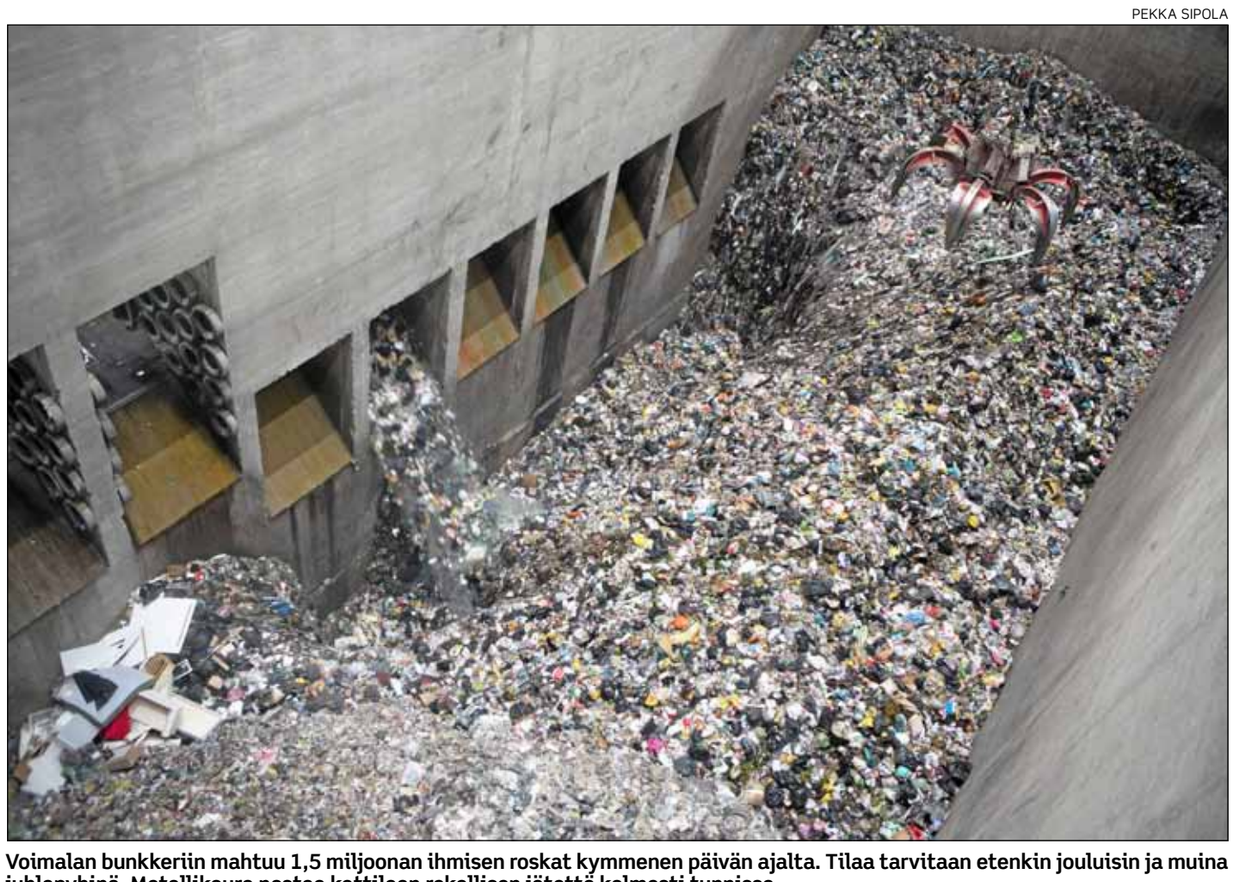

Voimalan bunkkeriin mahtuu 1,5 miljoonan ihmisen roskat kymmenen päivän ajalta. Tilaa tarvitaan etenkin jouluisin ja muina juhlapyhinä. Metallikoura nostaa kattilaan rekallisen jätettä kolmesti tunnissa.

”Jätevoimala korvaa kaatopaikat, ei kierrätystä”, johtaja Pertti Laukkanen vakuuttaa voimalan pienoismallin edessä.

Vantaan Energian voimala on jauhanut roskista energiaa kaikessa hiljaisuudessa jo puoli vuotta. Uudenaikainen laitos tiristää jätteen sisältämästä energiasta 95 prosenttia kaukolämmöksi ja sähköksi.

Laitoksen virallisia avajaisia juhlittiin keskiviikkona voimalan tiloissa Långmossebergetissä.

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) kertoi pitävänsä jätevoimalaa tärkeänä investointina kotimaiseen energiantuotantoon ja jätteiden käsittelyyn.

Voimala vähentää Vantaan Energian fossiilisen energian tarvetta kolmanneksella. Rahaa säästyy liki 20 miljoonaa euroa vuodessa.

Korvaa kaatopaikat

Moni taho on huolestunut, että jätteenpolton lisääminen vähentää kierrätystä. Vantaan Energian toimitusjohtaja **Pertti Laukkanen** tyrmää moiset luulot: ”Niissä Euroopan maissa, joissa jätteiden kierrätys on edistyneintä, on myös eniten jätevoimaloita.”

Esimerkiksi Ruotsissa yli 90 prosenttia jätteestä kierrätetään ja poltetaan, kun Suomessa vastaava luku on 40 prosenttia.

Vantaan voimalaan ohjataan roskat, jotka aiemmin kipattiin Ämmässuon kaatopaikalle. Kotitaloudet lajittelevat sekajätteestä pois metallit, lasin, biojätteet sekä paperin ja kartongin.

”Toivomme, että ihmiset lajittelevat jätteensä entistä paremmin, koska lasia ja metallia ei toivota tänne”, Laukkanen toteaa.

Tällä hetkellä kotitalousjätteen seassa on muutama prosentti metallia.

Voimalan palamisjäte kuljetetaan Ämmässuon kaatopaikalle, jossa siitä erotellaan metalli kiertoon. Loppu kuona menee maantäyttöaineeksi.

Sekajätteen mukana polttoon kulkeutuu myös jonkin verran biojätettä, jota ei vuonna 2016 saa enää viedä kaatopaikalle.

”Jätelaitos rakennettiin hyvään saumaan, koska muuten pääkaupunkiseudulla oltaisiin ongelmissa asian kanssa”, Laukkanen toteaa.

Jätteenpoltosta syntyvät myrkylliset aineet suodattuvat piipussa. Moska viedään ongelmajätelaitokselle.

Roska palaa kesäisinkin

Jätettä kerätään pääkaupunkiseudulta ja läntiseltä Uudeltamaalta. Jätteen toimittajat HSY ja Rosk’n Roll maksavat laitokselle jätteen hävittämisestä.

Vantaan jätevoimala toimii liki täydellä teholla läpi vuoden. Harakoille ei energiaa tuoteta, sillä kesäisinkin ihmiset haluavat käydä lämpimässä suihkussa. Myös yleistyviin ilmastointilaitteisiin kuluu energiaa.

Kovilla pakkasilla energiantarvetta täydentää Martinlaakson maakaasu- ja hiilivoimala. Vantaan energian hallituksen puheenjohtajan **Kalevi Helppolaisen** mukaan Martinlaaksossa selvitellään mahdollisuutta polttaa puuta.

Avajaispuheissa muisteltiin, että jätevoimalaa on puuhattu Vantaalle yli 20 vuotta, mutta aikeet on torpattu kaupungin päättävissä elimissä. Sillä välin Ämmässuolle on läjitetty miljoonia tonneja sekajätettä.

KATJA LAMMINEN

VOIMALA LUKUINA

140 roskarekkaa päivässä

Kahdessa kattilassa palaa vuosittain 320 000 tonnia sekajätettä.
80 prosenttia jätteestä tulee kotitalouksista, 20 yrityksistä.
Tuottaa vuodessa 920 gigawattituntia (GWh) kaukolämpöä ja 600 GWh sähköä.
Vantaan Energian investointi maksoi 300 miljoonaa euroa.
Alittaa jätteenpolttoa säätelevän direktiivin sallimat päästörajat 50 prosentilla.
Työllistää 70 henkilöä.
Voimalassa on suomalaista, sveitsiläistä ja ranskalaista tekniikkaa.
Poltosta syntyy 65 000 tonnia kuonaa, jota hyödynnetään maantäytössä.
Kaatopaikalle päätyy 5 600 tonnia lentotuhkaa ja 13 000 tonnia savukaasunpuhdistuksen jätettä.

Sitra: Poltto ei edesauta kierrätystä

Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra pelkää, että jätteenpolton lisääntyminen vaikeuttaa kierrätyksen tehostamista.

”Niin kauan kun jättimäisille polttolaitoksille on tarvetta, olemme väärällä tiellä. Itse ongelma – jätekuorma – on ratkaisematta”, sanoo Sitran johtaja **Mari Pantsar-Kallio**.

Hänen mielestään EU:n ja Suomen päämääränä tulisi olla kiertotalous, jossa raaka-aineet kiertävät, uusiutumattomia luonnonvaroja korvataan uusiutuvilla ja tuotteet ovat kierrätettäviä.

Samalla jätteiden lajittelu tulee tehdä helpoksi ja kannattavaksi. Viime vuosina yhdyskuntajätteestä on kierrätetty Suomessa vain noin kolmannes.

”Jätteenpoltto on paljon parempi vaihtoehto kuin kaatopaikoille läjitys, mutta uhkana on, että poltosta tulee nielu myös kierrätettävälle jätteelle”, Pantsar-Kallio huomauttaa.

Jätteestä uutta bisnestä

EU-komissio julkaisi kesällä tiedonannon kiertotaloudesta. Tavoitteeksi ehdotetaan, että vuonna 2016 kaikesta yhdyskuntajätteestä kierrätetään puolet ja vuoteen 2030 mennessä 70 prosenttia.

Kierrätysasteen paraneminen vauhdittaisi taloutta ja lisäisi työpaikkoja.

KATJA LAMMINEN

» Itse ongelma – jätekuorma – on ratkaisematta.«
MARI PANTSAR-KALLIO

Jätevoimalat Suomessa

Käytössä		
1	Oulu	120 000 t
2	Vaasa	150 000 t
3	Kotka	100 000 t
4	Riihimäki	150 000 t
5	Riihimäki	120 000 t
6	Lahti	250 000 t
7	Turku	50 000 t
Otettiin käyttöön 2014		
8	Vantaa	320 000 t
Rakenteilla/suunnitteilla		
9	Varkaus	145 000 t
10	Tampere	200 000 t
11	Turku/Salo	50–150 000 t

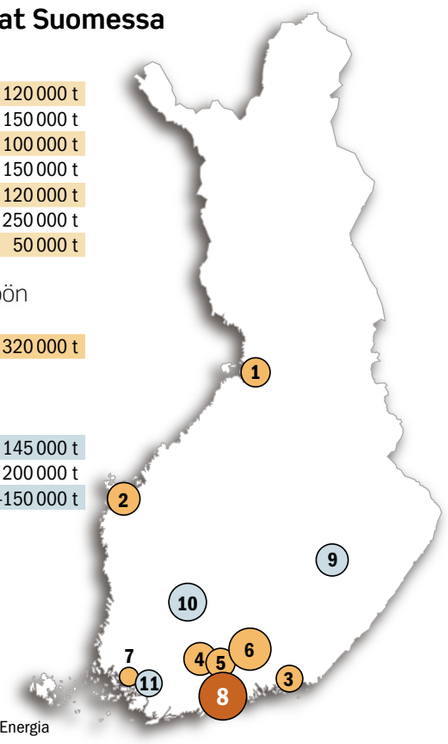

MT Lähde: Vantaan Energia

Raivotautirokotteiden levitys rajalle alkaa

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira aloittaa raivotaudin syöttirokotteiden lentolevityksen kaakkoisrajalle maanantaina 22.9. Rokotteet ovat pieniä ja kevyitä paloja, jotka haisevat voimakkaasti kalalle.

Yhteensä pudotetaan 180 000 pienpedoille tarkoitettua rokotetta, joilla halutaan estää luonnonvaraisilla eläimillä esiintyvän metsäraivotaudin leviäminen Suomeen.

Levitysalue ulottuu noin 40 kilometrin levyisenä vyöhykkeenä Ilomantsista Virolahdelle, sekä 20 kilometrin levyisenä vyöhykkeenä etelärannikkoa pitkin itärajalta Pyhtäälle.

Kaikkiaan rokotteita pudotetaan noin 10 000 neliökilometrin alueelle. Tienoolta voi poimia marjoja ja sieniä.

Koirille rokotteen syöminen voi aiheuttaa oksentelua tai huonovointisuutta, joista tehdään haittavaikutusilmoitus Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimeaan.

Rokotteita ei pudoteta pihoille, asutuskeskuksiin eikä vesistöihin. Syötteihin ei saa koskea, jotta pienpedot eivät jätä niitä syömättä ihmisen hajun vuoksi, Evira ohjeistaa.

Mikäli syötti on tipahtanut asutuksen lähelle, sen voi siirtää suojakäsineitä käyttäen metsän reunaan tai muuhun suojaisaan paikkaan.

Jos rokotetta saa suun, nenän tai silmien limakalvoille, niitä pitää huuhdella heti runsaalla vedellä 15 minuutin ajan. Mikäli rokotetta joutuu avohaavoihin tai rikkinäiselle iholle, haavoja on pestävä runsaalla vedellä ja saippualla 15 minuutin ajan ja puhdistaa ne 70 prosentin alkoholilla. Tämän jälkeen otetaan yhteyttä terveyskeskukseen.

Evira toivoo, että rokotusalueella ja sen läheisyydessä metsästettyjä tai muuten kuolleita kettuja, supikoiria ja muita pienpetoja lähetettäisiin tutkimuksiin. Evira seuraa eläinnäytteistä rokotesuojan kattavuutta ja raivotaudin esiintymistä.

Näytteet lähetetään Eviran tuotanto- ja villieläinterveyden tutkimusyksikköön Ouluun. Tutkimukset ja näytteiden lähetys Matkahuollon pakettina ovat maksuttomia.

Luonnossa omituisesti käyttäytyvästä supikoirasta, ketusta tai muusta petoeläimestä pitää heti ilmoittaa kunnan- tai lääneneläinlääkärille tai poliisille, joka toimittaa eläimen Eviraan.

Suomi on ollut raivotaudista vapaa maa vuodesta 1991 lähtien.

MAIJA ALA-SIURUA

Metsästäjille ohjeet sikaruton välttämiseksi

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira on julkaissut ulkomailla jahtimatkoilla käyville metsästäjille suunnatun esitteen afrikkalaisesta sikarutosta.

Asia on erittäin ajankohtainen, sillä suomalaisten metsästysmatkat suuntautuvat suurimmaksi osaksi nimenomaan Baltian alueelle, mihin tämä yksi sikojen vaarallisimmista tarttuvista taudeista on levinnyt tämän vuoden aikana, muistuttaa Eläintautien torjuntayhdistys ETT.

Viron ensimmäinen afrikkalaisen sikaruton tartunta todettiin syyskuun alussa kuolleena löydetystä villisiasta. Sen jälkeen uusia tapauksia on raportoitu sekä Valgan että Viljandin alueilta.

Kesän aikana afrikkalaista sikaruttoa on todettu Latviassa, Liettuassa ja Puolassa sekä villisioissa että sikaloissa.

Tautitapausten takia on perustettu rajoitusalueita maihin, joissa tartuntaa on todettu.

MT

www.maaseuduntulevaisuus.fi

Lue lukulaudalta!

Maaseudun Tulevaisuuden voi nyt lukea myös lukulaudalta, joka on painetusta lehdestä tabletille sovitettu versio. Sitä voi lukea kaikilla iPad- ja Android-lukulaitteilla sekä uusimmilla iPhone-, Android- ja Windows Phone-älypuhelimilla.

UUSI KESTOTILAAJAN ETU!

Ole hyvä – kestotilaajana saat sen maksutta!

Lukulautalehden käyttö on helppoa. Menet vain lukulaitteella osoitteeseen

lukulauta.mt1.fi

Lue lisää eduista Maaseudun Tulevaisuuden nettisivuilta. Tee uusi kestotilaus tai vaihda määräaikainen kestotilaukseksi osoitteessa www.maaseuduntulevaisuus.fi/kestotilaus tai soita 020 413 2277.

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti